

# สารบัญ

## ประวัติผู้เขียน

## คำนำ

## สารบัญ

หน้า

### บทที่ 1 นิติวิทยาศาสตร์และวิทยาการตำรวจกับการสืบสวนสอบสวน

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| นิติวิทยาศาสตร์                                                | 2  |
| นิติเวชศาสตร์                                                  | 2  |
| วิทยาการตำรวจ                                                  | 4  |
| วิชาพิสูจน์หลักฐาน                                             | 5  |
| กระบวนการสืบสวนสอบสวน                                          | 8  |
| การสืบสวน                                                      | 8  |
| การสอบสวน                                                      | 10 |
| หน่วยงานที่เกี่ยวกับงานนิติวิทยาศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ | 12 |

### บทที่ 2 ประวัติของการพิสูจน์หลักฐาน

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| ประวัติการพิสูจน์หลักฐานในต่างประเทศ | 22 |
| ประวัติการพิสูจน์หลักฐานในประเทศไทย  | 23 |

### บทที่ 3 พยานวัตถุ

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| ความหมายของพยานหลักฐาน                                              | 28 |
| ประเภทของพยานหลักฐาน                                                | 30 |
| ชนิดของพยานวัตถุ                                                    | 30 |
| กฎเกณฑ์พื้นฐานในการปฏิบัติเพื่อให้พยานหลักฐานเป็นที่ยอมรับในชั้นศาล | 31 |
| คุณค่าของพยานวัตถุ                                                  | 33 |
| แหล่งที่จะพบวัตถุพยาน                                               | 34 |
| ประเภทของวัตถุพยานทางวิทยาศาสตร์                                    | 36 |
| การเก็บรวบรวมวัตถุพยาน                                              | 36 |

### บทที่ 4 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

|                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ความหมายของสถานที่เกิดเหตุ                                                         | 38 |
| การรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิม                                               | 38 |
| อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน                   | 41 |
| สิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจควรยึดปฏิบัติเพื่อให้การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุให้ผลดีที่สุด | 42 |
| สิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดแรกควรปฏิบัติในขณะที่รอผู้ชำนาญ                          | 45 |
| การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ                                                          | 46 |
| ขั้นตอนของการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ                                                | 54 |

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| - การวางแผนปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุ                     | 54 |
| - การบันทึกสภาพสถานที่เกิดเหตุ                             | 55 |
| - การทำแผนที่และแผนผัง                                     | 57 |
| ชนิดของการทำแผนที่                                         | 63 |
| การค้นหายานวัตถุ                                           | 65 |
| วิธีการค้นหายานวัตถุในสถานที่โล่งแจ้ง หรือภายนอกอาคาร      | 67 |
| วิธีการค้นหายานวัตถุในห้องหรืออาคาร                        | 70 |
| การค้นหายานวัตถุในยานพาหนะ                                 | 70 |
| การค้นหายานวัตถุที่ถูกฝัง                                  | 71 |
| การเก็บรวบรวมพยานวัตถุ                                     | 74 |
| สาระสำคัญของการตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานที่เกิดเหตุ | 74 |
| หัวข้อสังเกตในการตรวจสอบวิธีการก่ออาชญากรรม 12 ประการ      | 76 |

## บทที่ 5 การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| หลักเบื้องต้นในการถ่ายภาพ                                                          | 78  |
| - กล้องถ่ายภาพ                                                                     | 79  |
| - ฟิล์มหรือวัตถุไวแสง                                                              | 93  |
| - แสงสว่าง                                                                         | 94  |
| การถ่ายภาพให้ได้ภาพถ่ายที่มีคุณภาพดี                                               | 98  |
| - การถ่ายภาพในเวลากลางวัน                                                          | 98  |
| - การถ่ายภาพในที่ที่มีแสงสว่างน้อย และการถ่ายภาพโดยใช้แฟลช                         | 100 |
| - การถ่ายภาพในเวลากลางคืน                                                          | 102 |
| - การถ่ายภาพแบบพาโนรามา                                                            | 104 |
| - การถ่ายภาพในระยะใกล้ และการถ่ายภาพสายมือแฝง ตัวเลข ตัวอักษร และวัตถุพยานขนาดเล็ก | 105 |
| - การถ่ายภาพผู้ต้องหาหรือบุคคลที่ต้องการทำประวัติ                                  | 112 |
| การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ                                                          | 116 |
| ขั้นตอนการถ่ายภาพในสถานที่เกิดเหตุ                                                 | 118 |
| - การถ่ายภาพทางอากาศ                                                               | 121 |
| - การถ่ายภาพคดีต่าง ๆ                                                              | 122 |
| - การถ่ายภาพคดีลักทรัพย์                                                           | 122 |
| - การถ่ายภาพคดีปล้นทรัพย์                                                          | 123 |
| - การถ่ายภาพคดีฆาตกรรม                                                             | 123 |
| - การถ่ายภาพคดีข่มขืนและฆาตกรรม                                                    | 125 |
| - การถ่ายภาพคดีฉ้อฉลวินาศกรรม                                                      | 125 |
| - การถ่ายภาพคดีเพลิงไหม้                                                           | 125 |
| - การถ่ายภาพคดีอุบัติเหตุทางจราจร                                                  | 126 |

## บทที่ 6 การเก็บรวบรวมพยานวัตถุ

|                                                                                                                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| หลักปฏิบัติในการเก็บรวบรวมพยานวัตถุ                                                                                                                                                                         | 131 |
| - พยานวัตถุจากร่างกาย โลหิต อสุจิ ปัสสาวะ อุจจาระ น้ำลาย เนื้อเยื่อ เส้นผม เส้นขน                                                                                                                           | 133 |
| - พยานวัตถุประเภทสิ่งของ ลูกกระสุนปืน ปลอกกระสุนปืน ปลอกกระสุนปืนลูกซอง กระสุนปืน อาวุธ อาวุธปืน ผ้าและเส้นใย กระดุม บุหรี่ ดิน เครื่องมือ ชิ้นส่วนหักของเครื่องมือ เอกสาร กระดาษที่ถูกเพลิงไหม้ กระจก แก้ว | 140 |
| - รอยประทับ                                                                                                                                                                                                 | 155 |
| - รอยลายนิ้วมือ                                                                                                                                                                                             | 155 |
| - รอยเท้า                                                                                                                                                                                                   | 183 |
| - รอยยางรถยนต์                                                                                                                                                                                              | 184 |
| - รอยเครื่องมือ                                                                                                                                                                                             | 184 |

## บทที่ 7 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| คดีลักทรัพย์                                      | 188 |
| คดีชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์                        | 200 |
| สาระสำคัญของการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีโจรกรรม | 202 |

## บทที่ 8 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีฆาตกรรมและอัตวินิบาตกรรม

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| ผู้ตายเป็นใคร                                     | 206 |
| เวลาตาย                                           | 211 |
| สาเหตุการตาย                                      | 218 |
| - ชนิดของบาดแผล                                   | 220 |
| - ลักษณะของบาดแผลที่ถูกกระสุนปืนในระยะยิงต่าง ๆ   | 222 |
| พฤติกรรมการตาย                                    | 225 |
| ใครทำให้ตาย                                       | 228 |
| การคาดคะเนอายุการรอดของกระดูกละไหลกษิระะ          | 229 |
| ข้อแตกต่างของบาดแผลที่เกิดจากของที่มีคมและไม่มีคม | 229 |
| ความแตกต่างระหว่างการฆ่าตัวตายและการถูกฆาตกรรม    | 230 |
| การจมน้ำตาย                                       | 232 |
| การตายเนื่องจากยาพิษ สารพิษ                       | 234 |
| ข้อควรระวังในการชันสูตรพลิกศพ                     | 235 |
| สาระสำคัญของการเก็บรวบรวมข้อมูล                   | 236 |
| การตรวจสอบศพที่ถูกไฟเผาว่าฆ่าตัวตายหรือถูกฆ่า     | 237 |

## บทที่ 9 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีระเบิด

|                        |     |
|------------------------|-----|
| วัตถุระเบิด            | 240 |
| ประเภทของวัตถุระเบิด   | 241 |
| เครื่องประกอบการระเบิด | 249 |



|                                    |     |
|------------------------------------|-----|
| แรงระเบิดและผลของระเบิด            | 258 |
| ขั้นตอนในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ | 261 |

## บทที่ 10 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีเพลิงไหม้

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| ทฤษฎีของไฟ                                           | 288 |
| - วงจรชีวิตของไฟ                                     | 288 |
| - ความร้อน                                           | 289 |
| - เชื้อเพลิง                                         | 289 |
| - ออกซิเจน                                           | 294 |
| - การผสมและสัดส่วน                                   | 295 |
| - การจุดตัวต่อเนื่อง                                 | 296 |
| - ลำดับการลุกไหม้                                    | 297 |
| การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ                            | 301 |
| - ขั้นตอนปฏิบัติในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ | 301 |
| - การตรวจสอบสภาพภายนอก                               | 301 |
| - การตรวจสอบสภาพภายใน                                | 308 |
| - ตรวจสอบหาจุดต้นเพลิง                               | 312 |
| - สาเหตุการเกิดเพลิงไหม้                             | 315 |

## บทที่ 11 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก

|                                                |     |
|------------------------------------------------|-----|
| หลักทั่วไปในการสอบสวนคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก   | 326 |
| พยานหลักฐานในคดีอุบัติเหตุจราจร                | 327 |
| - รอยชน                                        | 327 |
| - การพิจารณารอยชนเล็กน้อย                      | 327 |
| - การพิจารณารอยชนคน                            | 330 |
| - การพิจารณารอยชนรุนแรง                        | 335 |
| - หลักฐานบนถนน                                 | 336 |
| - underbody debris                             | 336 |
| - vehicle parts                                | 336 |
| - vehicle fluids                               | 337 |
| - cargo                                        | 337 |
| - road material                                | 338 |
| - marks by metal on roadsurface                | 338 |
| - tire marks                                   | 338 |
| - final position                               | 339 |
| ลักษณะการเคลื่อนที่ของรถที่เกิดอุบัติเหตุ      | 339 |
| - ผลกระทบของแรงที่มีต่อจุดศูนย์กลางมวลสารของรถ | 339 |
| - ลักษณะการชนกันแบบเต็มหน้ารถ                  | 340 |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| - ลักษณะการชนกันแบบไม่เต็มหน้ารถ           | 341 |
| - ลักษณะการชนกันแบบเป็นมุม                 | 342 |
| - ลักษณะการชนข้างรถที่โมเมนตัมเท่ากัน      | 343 |
| การประมาณความเร็วรถจากหลักฐานรอยไถล        | 345 |
| การประมาณความเร็วโดย speed nomograph       | 347 |
| การประมาณความเร็วรถโดยหลักกลศาสตร์วิศวกรรม | 348 |

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| บทที่ 12 การวินิจฉัยสถานที่เกิดเหตุอัคคีภัย (เพิ่มเติม) | 357 |
|---------------------------------------------------------|-----|

|                                                |     |
|------------------------------------------------|-----|
| บทที่ 13 การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ (เพิ่มเติม) | 365 |
|------------------------------------------------|-----|

บรรณานุกรม  
ภาคผนวก

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น  
For educational use and reference only